

Koppelproblemen rundvee

Welk onderzoek kies ik?

FIT, de voedingsaanpak van GD, biedt een groot aantal laboratoriumonderzoeken aan die zinvol kunnen zijn wanneer er sprake is van mogelijk voedingsgerelateerde rundergezondheidsproblemen op koppelniveau. In onderstaand schema vindt u per klacht de meest relevante onderzoeken. Houd altijd rekening met de mogelijke rol van infectieziekten als BVD, IBR, salmonella of schmallebergvirus.

Klacht	Onderzoeken	Tijdstip onderzoek
Dodgeboren kalveren bij vaarzen	a. Pakket Spoorelementen, aangevuld met GSH-Px (voorraad selenium) b. Pakket Vitaminen c. Droogstandscheck d. Magnesium (urine)	Droogstand Droogstand 21 tot 2 dagen a.p. 14 tot 0 dagen a.p.
Aan de nageboorte staan	a. Pakket Spoorelementen, aangevuld met GSH-Px (voorraad selenium) b. Pakket Vitaminen c. Droogstandscheck d. Magnesium (urine)	Droogstand Droogstand 21 tot 2 dagen a.p. 14 tot 0 dagen a.p.
(Acute) baarmoederontsteking	a. Pakket Spoorelementen, aangevuld met GSH-Px (voorraad selenium) b. Pakket Vitaminen c. Droogstandscheck d. Magnesium (urine)	Droogstand Droogstand 21 tot 2 dagen a.p. 14 tot 0 dagen a.p.
Witvuilen	a. Pakket Energiestatus verse koe b. Pakket Spoorelementen, aangevuld met GSH-Px (voorraad selenium) c. Pakket Vitaminen d. Droogstandscheck e. Magnesium (urine)	Begin van de lactatie Droogstand Droogstand 21 tot 2 dagen a.p. 14 tot 0 dagen a.p.
Slecht tochtig/slecht drachtig worden/terugkomers	Pinken <ul style="list-style-type: none"> a. Pakket Spoorelementen b. Pakket Vitaminen c. Ureum d. Vitamine B12 (indicator kobalt) 	Pinken in inseminatieleeftijd Pinken in inseminatieleeftijd Pinken in inseminatieleeftijd Pinken met te veel inseminaties
	Koeien <ul style="list-style-type: none"> a. Droogstandscheck b. Pakket Energiestatus verse koe c. Pakket Spoorelementen d. Pakket Vitaminen 	21 tot 2 dagen a.p. Begin van de lactatie Droogstand Droogstand
Slecht opstartende melkproductie	Vaarzen <ul style="list-style-type: none"> a. Pakket Spoorelementen b. Pakket Energiestatus verse koe (stagneren productie) 	Ruim voor afkalven Begin van de lactatie
	Koeien <ul style="list-style-type: none"> a. Droogstandscheck b. Pakket Energiestatus verse koe (stagneren productie) 	21 tot 2 dagen a.p. Begin van de lactatie
Veel koeien mager/doffe vacht	a. Pakket Leverfunctie b. Pakket Spoorelementen aangevuld met Vitamine B12 (indicatie kobalt) <i>Sluit worminfecties uit (leverbot, longworm, maagdarmwormen).</i>	In stadium van klachten In stadium van klachten
Diarree bij koeien	a. Pakket Spoorelementen <i>Sluit worminfecties uit (leverbot, longworm, maagdarmwormen).</i>	In acute stadium van klachten
Liggende koe	a. Pakket Liggende koe b. Droogstandscheck	In acute stadium van klachten 21 tot 2 dagen a.p.

a.p. = ante partum (voor afkalven)

p.p. = post partum (na afkalven)

Zie achterzijde voor meer informatie over de pakketten.

Algemeen

De onderzoeken in het schema kunnen als leidraad dienen bij mogelijk voedingsgerelateerde diergezondheidsproblemen op koppelniveau. Met het overzicht probeert GD de dierenarts en veehouder zo gericht mogelijk van advies te voorzien. Echter voor het opstellen van het meest gewenste onderzoeksprotocol is kennis van de bedrijfsspecifieke situatie onmisbaar. De practicus kent deze het beste. Het is aan de practicus om te beoordelen welke van de bij de klacht genoemde onderzoeksopties het meest relevant zijn. Standaard adviseren wij een representatieve steekproef van ten minste 4 runderen te onderzoeken. Houd er altijd rekening mee dat bij rundergezondheidsproblemen op koppelniveau infectieuze oorzaken als BVD, IBR, salmonella of schmallenbergvirus een rol kunnen spelen.

In onderstaand kader vindt u meer informatie per pakket. Gebruik voor onderzoek op ureum (artikel nr. 10222) en vitamine B12 (artikel nr. 10213) een serumbuis en voor onderzoek op GSH-Px (artikel nr. 10241) een heparinebuis. Actuele tarieven vindt u op DAP Contact (www.gddiergezondheid.nl/dapcontact). Hebt u vragen, neem dan gerust contact op met de GD Veekijker: 0900 - 7100 000.

Toelichting pakketten

Pakket Leverfunctie (artikel nr. 11506, serum): onderzoek op albumine (BCG), AST (GOT), bilirubine totaal, gGt, GLDH en NEFA. Geeft inzicht in de leverfunctie en eventuele leverschade.

Pakket Energiestatus verse koe (artikel nr. 11508, serum): onderzoek op BHBZ, calcium en ureum. Geeft inzicht in de eiwit- en energievoorziening en voeropname van verse koeien.

Droogstandscheck (artikel nr. 11384, serum): onderzoek op NEFA, BHBZ, ureum en haptoglobine. Geeft inzicht in de energievoorziening, de eiwitvoorziening en de gezondheidsstatus van de koppel droogstaande koeien.

Pakket Spoorelementen (artikel nr. 10311, heparine): geeft inzicht in de actuele opname (afgelopen 7 dagen) van jodium, koper, selenium en zink.

Pakket Vitaminen (heparine/serum)*: geeft inzicht in de actuele opname (afgelopen 7 tot 14 dagen) van vitamine E en beta-caroteen. Kan gepoold worden onderzocht; advies is om monsters van 4 - 6 dieren te nemen.

Pakket Liggende koe (artikel nr. 11507, serum): onderzoek op calcium, CPK, fosfaat en magnesium. Geeft meer inzicht in waarom een koe na het afkalven niet meer overeind kan komen en geeft bij spierbeschadiging tevens de prognose voor herstel.

* Bloedmonsters voor het Pakket Vitaminen kunt u zowel individueel als gepoold laten onderzoeken. Individueel via serum (artikelnummer 11488) of heparine (artikelnummer 11489). Gepoold via serum (artikelnummer 11490) of heparine (artikelnummer 11491). Bij gepoold onderzoek is het advies monsters te nemen van 4 - 6 dieren.

